УКРАЇНСЬКИЙ БАГАТОКОРПУСНИЙ ВУЛИК

Дуже часто пасічники самі виготовляють пасічницький інвентар. Сьогодні ми подаємо креслення багатокорпусного вулика з книги Зеновія Дячуна «Український вулик-лежак». Сподіваємося, що ці креслення допоможуть бджолярам виготовити добре житло для бджіл.

КОРПУСИ

Багатокорпусні вулики, що застосовуються в Україні мають рамку Дадана-Блатта 435х300 мм з магазинною рамкою 435х145 мм і рекомендуються для промислового пасічникування.

Автором (Зеновієм Дячуном) запропоновано конструкцію багатокорпусного вулика на базі української вертикальної рамки розміром 335х435 мм, її половини 335х212 мм та чверті 335х111 мм. Зовнішній вигляд такого вулика подано на ***рис. 1***, який складений з 4-х корпусів № 2, 2-х корпусів № 3, піддашка, дна, уловлювача Портера і підставки.

Чимало авторів переконані, що утримання бджіл у багатокопусних вуликах має ряд переваг, які стосуються швидкого розвитку бджолосімей і більшої їх продуктивності. Очевидним є наступне:

– Сім'ї до головного медозбору швидше набирають силу (матка завжди з охотою засіває стільники в горішній частині гнізда, де більш сприят-

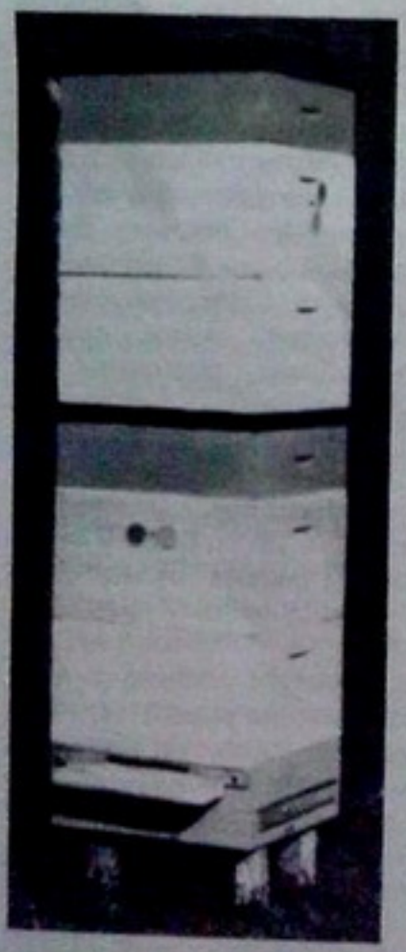

Рис. 1. Зовнішній вигляд багатокорпусного вулика з гніздовим корпусом на українську рамку.

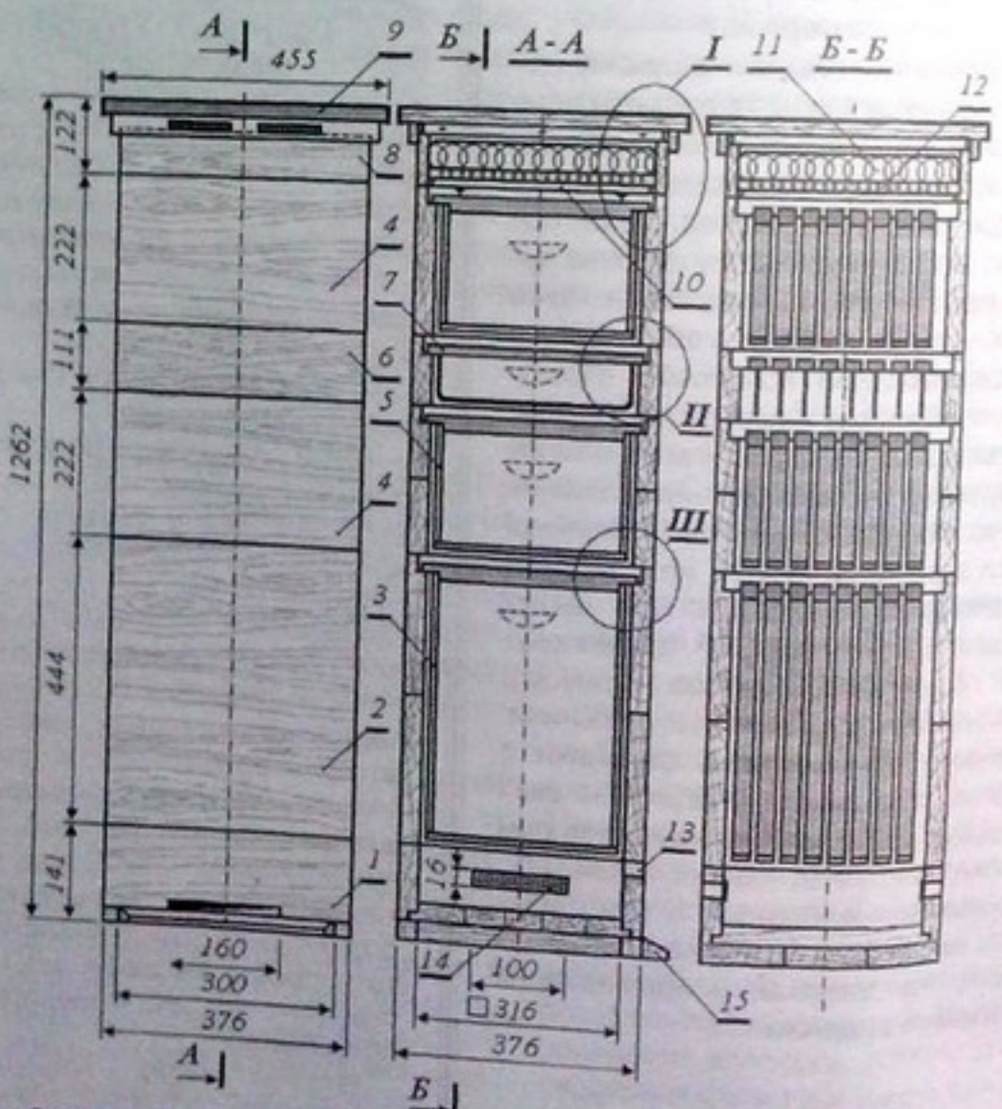

Рис. 2. Загальний вигляд вулика у комплектації різними корпусами: 1 – підставка; 2 – базовий корпус – № 1; 3 – рамка базового корпуса; 4 – напівкорпус – № 2 (1/2 базового корпуса); 5 – рамка напівкорпуса; 6 – четвертний корпус – № 3 (1/4 базового корпуса, або 1/2 напівкорпуса); 7 – рамка четвертного корпуса; 8 – піддашник; 9 – дашок; 10 – настил дощатий; 11 – подушка утеплювальна горішня; 12 – стелинка; 13 – вічко щілинне; 14 – вентиляційні отвори; 15 – прилітна дошка.

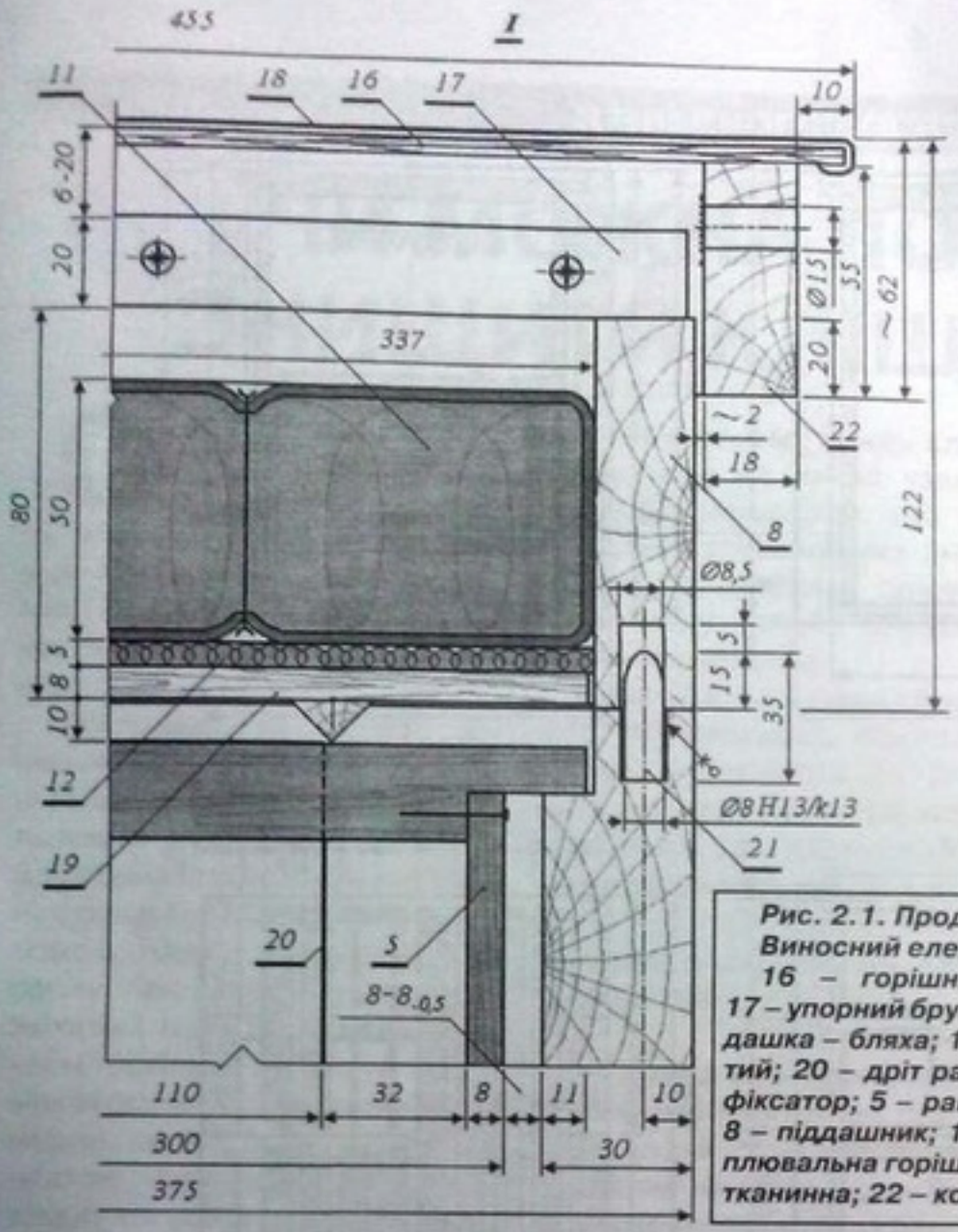

Рис. 2.1. Продовження. Виносний елемент – I:
16 – горішня стінка дашка; 17 – упорний брусок; 18 – покриття дашка – бляха; 19 – настил дощатий; 20 – дріт рамки; 21 – шкант-фіксатор; 5 – рамка корпуса № 2; 8 – піддашник; 11 – подушка утеплювальна горішня; 12 – стелинка тканинна; 22 – коробка дашка.

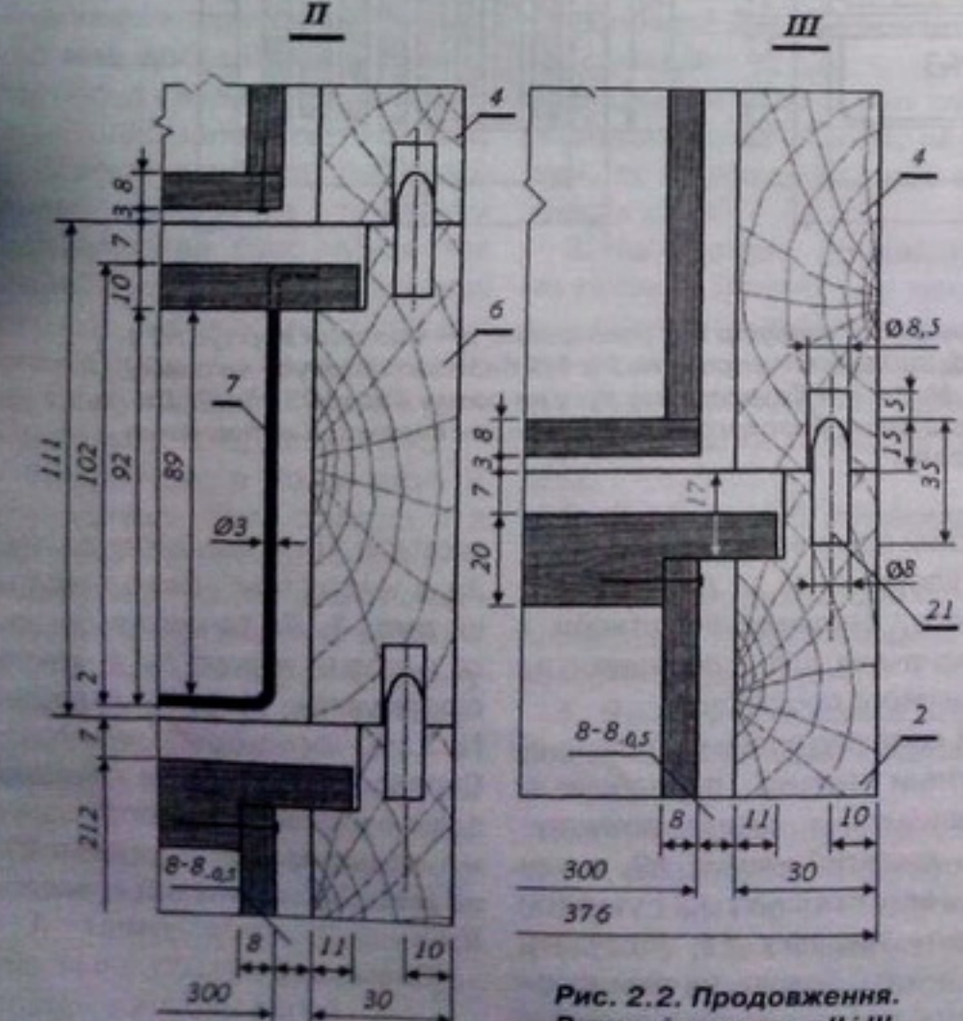

Рис. 2.2. Продовження. Виносні елементи II і III.

ливі теплові умови; корпуси можна розміщати таким чином, що кількість відкладених яєць буде максимальною.

– Сильні сім'ї добре утримуються в робочому стані.

– Рамки швидко забудовуються, оскільки стає можливим передчасне використання вощини, збільшується виробництво воску, покращується санітарний стан і зменшується ройова активність.

– Корпуси неважкі і їх легко переносити та міняти місцями у вулику.

– Практично не обмежені можливості пристосування форм пасічникування у відповідних медоносних умовах – об'єм, розміщення гнізда відносно медового магазину, регулювання кількості черви.

– Обслуговування вуликів не трудомістке; багато робіт можна виконувати після закінчення сезону або в погану погоду (комплектація корпусів, заміна дна); вулики часто не переглядають і маніпулюють не рамками, а корпусами. Пасічник здатен обслужити більшу кількість багатокорпусних вуликів, ніж вуликів других систем.

– Легко підтримувати пасіку в доброму санітарному стані, дезінфікувати та фарбувати вільні корпуси, переселяти бджіл у чисті вулики, змінювати і дезінфікувати підставки (дно).

Недоліки:

– Необхідність точної підгонки корпусів так, щоб кожен корпус добре, без люзів (зазорів), підходив один до одного. Щоб під дією атмосферних умов не проходила деформація стінок корпусів складених на прямий груповий шип, необхідно їх кутові з'єднання додатково зміцнювати шурупами по дереву діаметром 3,0х50 мимобіжно відносно шипа. Цього можна

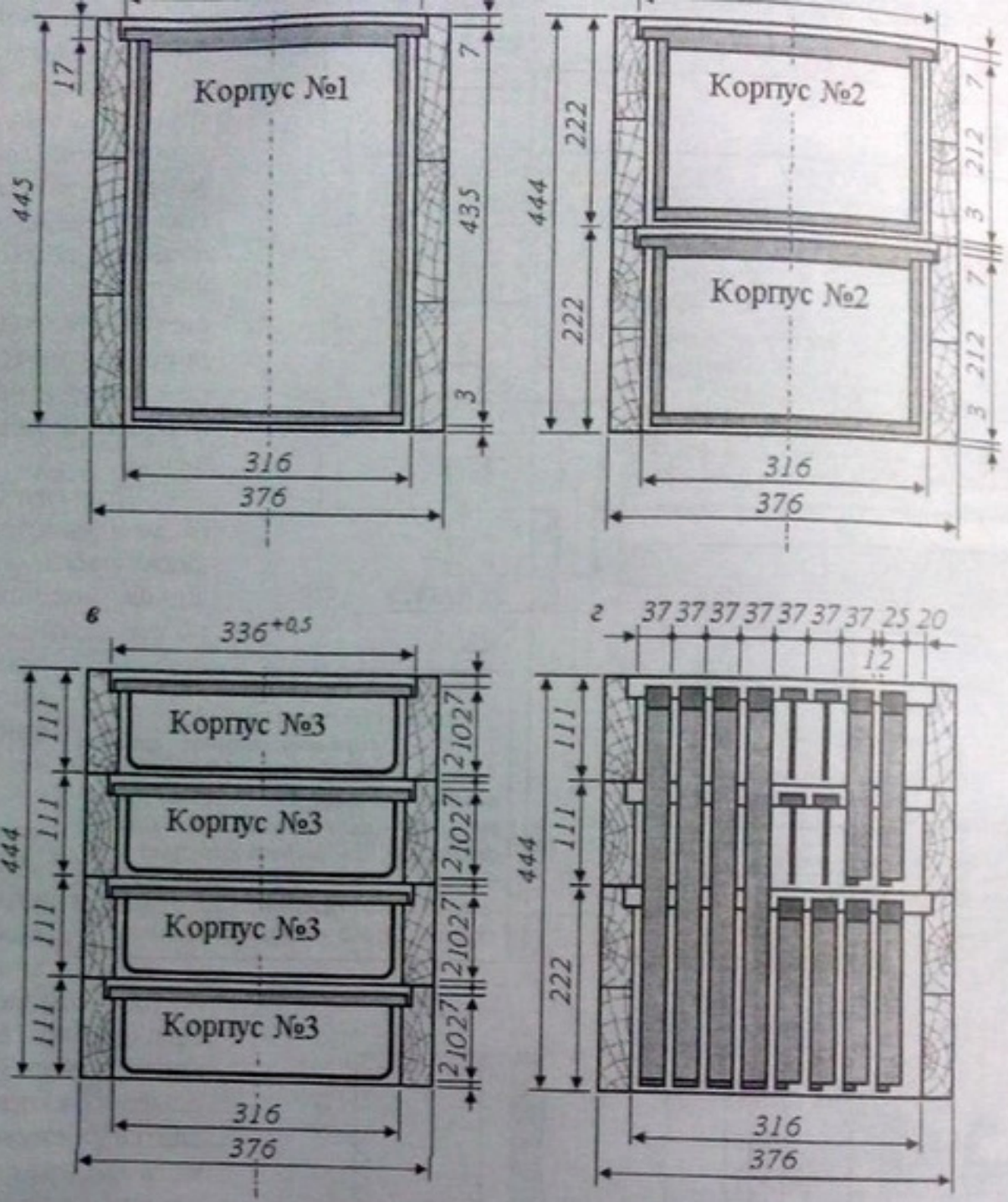

Рис. 3. Переріз уніфікованих корпусів з їх розмірами: а – базовий корпус № 1 на українську рамку 435х300 мм; б – корпус № 2 в 1/2 базового корпусу на рамку 435х212 мм; в – корпус № 3 в 1/4 базового корпусу на рамку 435х102 мм (Р. Делона); г – ілюстрація складання базового корпусу з інших корпусів і наповнення його рамками різної висоти.

уникнути, якщо корпус складати на шип «ластівчин хвіст».

– Якщо пасіка перевозиться з місця на місце, то необхідно спеціальним чином скріплювати корпуси з метою безпечного транспортування.

На ***рис. 2*** подано креслення загального виду такого вулика з розрізами та виносними елементами. Окремі корпуси між собою фіксуються шкантами-фіксаторами ***27***, ***рис. 2.2***, виносний елемент ***I*** .

Підставка ***1***, за ***рис. 2***, має льоток, вентиляційні отвори і призначена для створення підрамкового простору.

З метою утеплення горішньої частини вулика передбачено піддашник, в якому розміщують дощатий настил ***19,*** теплу тканинну стелинку ***12*** і утеплювальну подушку ***11***. Підставка ***1*** служить базою, на якій формують ємність вулика з різних корпусів. Всі три корпуси вулика уніфіковані і взаємозамінні, ***рис. 3.*** Як бачимо з рисунка базовий корпус № 1 можна сформувати з двох корпусів № 2 або чотирьох корпусів № 3. Складання корпусів за висотою здійснюється двома присадними шкантами-фіксаторами ***21*** за ***рис. 2.2***, виносний елемент ***II,III.***

(Далі буде).